

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою університету
протокол № 15 від 25. 06. 2018 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 103/01-06 від 25. 06. 2018 р.

Із змінами та доповненнями,
затвердженими вченою радою університету
протокол № 13 від 24. 04. 2019 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 61/01-05 від 24. 04. 2019 р.

Із змінами та доповненнями,
затвердженими вченою радою університету
протокол № 17 від 28. 05. 2020 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 11/01-05 від 28. 05. 2020 р.

Із змінами та доповненнями,
затвердженими вченою радою університету
протокол № 18 від 29. 06 2021 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 27/01-05 від 29. 06 2021 р.

Ректор _____ А. М. Солоненко

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Дошкільна освіта»

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень

Ступінь вищої освіти: доктор філософії

Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми
Спеціальність 012 «Дошкільна освіта»
за третім (освітньо-науковим рівнем)

Гарант освітньої програми
(Наказ № ____ від ____ __ __)

В. А. Ляпунова

Завідувач випускової кафедри
(Протокол № ____ від ____ __ __)

В. А. Ляпунова

Голова Вченої ради
Навчально-наукового інституту
соціально-педагогічної та
мистецької освіти
(Протокол № ____ від ____ __ __)

О. В. Федорова

Завідувач відділу аспірантури
та докторантури

О. М. Долинна

Голова науково-методичної ради
університету

Н. Є. Мілько

Голова комісії Вченої ради
МДПУ імені Богдана
Хмельницького
з експертизи якості освітніх
програм спеціальностей

Н. А. Сегеда

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньо-наукової програми:

Ляпунова В. А., д.п.н., професор кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи МДПУ імені Богдана Хмельницького (керівник групи розробників).

Канарова О. В., к.п.н., доцент кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи МДПУ імені Богдана Хмельницького (член групи розробників зі складу науково-педагогічних працівників).

Житнік Т. С., к.п.н., доцент кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи МДПУ імені Богдана Хмельницького (член групи розробників зі складу науково-педагогічних працівників).

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів:

Щербак І. А., начальник Управління освіти Мелітопольської міської ради Запорізької області.

Брежнева О. Г., д. пед. н., проф., завідувач кафедри дошкільної освіти Маріупольського державного університету.

Нечипоренко В. В., д. пед. н., проф., ректор Хортицької національної навчально-реабілітаційної академії.

Городнича С. В., здобувач освіти третього (освітньо-наукового) рівня освітньо-наукової програми Дошкільна освіта МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Зданевич Л. В., д. пед. н., проф., завідувач кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик ХГПА,

Гаврилюк С. М., д. пед. н., проф., кафедри дошкільної освіти УДПУ ім. Павла Тичини,

Котелянець Н. В., д. пед. н., проф., в.о.завідувача кафедри методик дошкільної та початкової освіти ЦДПУ ім. Володимира Винниченка

Гарант освітньо-наукової програми: Ляпунова В. А., доктор педагогічних наук, професор

ОНП введення в дію	2018 рік		
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	Стандарт відсутній		
Перегляд ОНП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	24. 04. 2019 р. Протокол №13	28. 05. 2020 р. Протокол № 17	29. 06 2021 р. Протокол № 18
Підпис гаранта			
ПІБ гаранта ОНП			

**1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності
«012 Дошкільна освіта»**

1. Загальна характеристика	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Відділ аспірантури та докторантури МДПУ імені Богдана Хмельницького
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії, Philosophia doctor (Ph. D.) 012 Дошкільна освіта
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Дошкільна освіта»
Тип диплому та обсяг кредитів ЄКТС	Диплом доктора філософії, освітня складова 50 кредитів ЄКТС; термін навчання 4 академічних роки
Цикл / рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти (згідно із ст. 5 Закону України «Про вищу освіту») НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF -LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «Магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст
Мова викладання	Українська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Розміщення на сайті Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького у відкритому доступі. Адреса сайту: http://www.mdpu.org.ua
2. Мета освітньо-наукової програми	
Мета програми	Набуття інтегральних, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей щодо здійснення інноваційної соціальної, психолого-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти; набуття компетентностей викладача ЗВО і молодшого наукового співробітника; підготовка власного дослідження у галузі дошкільної освіти, результати якого мають наукову новизну, практичне значення, з публічним його захистом.
3. Характеристика освітньо-наукової програми	

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</p>	<p>Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність – 012 Дошкільна освіта Об’єктами вивчення є: організація і забезпечення освітньо-виховного процесу у вищій школі з підготовки фахівців для системи дошкільної освіти; організація і проведення науково-дослідних робіт, спостережень. Теоретичний зміст предметної галузі базується на методології освіти, філософії освіти, теоретичних основах психології і педагогіки освіти, дошкільної зокрема. Доктор філософії галузі освіти має оволодіти поглибленими теоретичними та практичними знаннями, гнучкими вміннями і сталими професійними навичками за спеціальністю 012 Дошкільна освіта задля здійснення управлінської, адміністративної, моніторингової, психологічної, викладацької і науково-дослідної діяльності.</p>
	<p>Здобувач вищої освіти набуває здатності реалізовувати викладацьку та науково-дослідну діяльність, організовувати науково-методичну роботу в закладі вищої освіти, здійснювати моніторинг якості освіти студентів, моніторинг педагогічної діяльності та педагогічного досвіду, забезпечувати підготовку майбутніх фахівців до роботи з дітьми дошкільного віку, з дітьми з особливими освітніми потребами, застосовувати освітні технології і методи навчання, ефективні способи взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Методи, методики та технології містять систему методів, професійних методик та інноваційних технологій, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання щодо забезпечення ефективного викладання у закладі вищої освіти. Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей доктора філософії з науково-педагогічної діяльності. Зокрема, бібліотечні ресурси, зокрема електронні; комп’ютерна техніка та мультимедійне обладнання; мережеві системи пошуку та обробки інформації; програмне забезпечення для підтримки дистанційного навчання.</p>
<p>Орієнтація програми</p>	<p>Дослідницька, дослідницько-інноваційна</p>

<p>Основний фокус програми та спеціалізації</p>	<p>Дошкільна освіта. Підготовка до професійної діяльності у вищій школі. Вивчення особливостей і практична реалізація дослідницької роботи у сфері дошкільної освіти. Наукові дослідження у сфері дошкільної освіти.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма реалізується у невеликих групах дослідників і передбачає диференційований підхід до здобувачів докторів філософії.</p> <p>Особливістю ОНП є те, що її розробники врахували освітні потреби Запорізького регіону, спираючись на «Стратегію регіонального розвитку Запорізького регіону на період до 2027 року». В ній одному із векторів «Активна громада – сильна держава» наголошено на необхідності вихованні у молоді гордості за власну державу, за історію, мову, культуру Запорізького краю, формуванні волонтерського руху серед здобувачів освіти. Реалізації завдань поставлених Запорізькою обласною радою, зокрема, сприяє засвоєння змісту таких ОК: ОК-05 Історія освіти і педагогічної думки, ВК-02 Історія вищої освіти, ВК-03 Виховання особистості у вимірі філософії освіти, ВК-05 Теоретико-методологічні та практичні основи виховного процесу, ВК-09 Специфіка виховної роботи в закладах державного утримання.</p> <p>Освітня складова програми скерована на вивчення наукових і теоретичних курсів, що пов'язані з реалізацією підвищення її ефективності. Передбачає можливість підтримання програми академічної мобільності завдяки дистанційній формі навчання.</p> <p>Особливість реалізації вибіркової частини програми забезпечується каталогом вибірових освітніх компонентів, що враховує наукові інтереси здобувачів і пропонує перелік дисциплін дотичних до дисертаційного дослідження аспіранта.</p> <p>Для реалізації наукової складової (проведення науково-дослідної роботи здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта), створено умови на базі освітньо-наукових центрів та лабораторій Університету. Окремі складові власних наукових досліджень аспіранти можуть реалізуються під час виробничої (педагогічної) практики (під час проведення практичних занять,</p>

	виконання педагогічних проєктів).
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування випускників	Випускник аспірантури має право обіймати такі посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010 https://hrliga.com/docs/KP-2010_dBz.htm), а саме: 2310 Викладачі університетів та закладів вищої освіти; 2310.1 Професори та доценти; 2310.2 Інші викладачі університетів та закладів вищої освіти; 2351.1 Наукові співробітники (методи навчання). Сферою працевлаштування є установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України: заклади вищої освіти різних форм власності, наукові установи, заклади післядипломної освіти.
Подальше навчання	Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань: здобуття наукового ступеня доктора наук; освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у професійній галузі. Підготовка та захист протягом першого року навчання проєкту дисертаційного дослідження з вивченням підходів та методів досягнення мети. Обговорення упродовж другого, третього та четвертого років навчання проміжних результатів дослідження. Оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів. Проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університету та інших ресурсів. Індивідуальне наукове керівництво, підтримка і консультування науковим керівником.
Оцінювання	Освітня складова програми. Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з

	<p>ЗК-4. Здатність планувати та управляти науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК-5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК-6. Навички використання інноваційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК-7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК-8. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК-9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-10. Здатність спілкуватися державною й іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-11. Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.</p> <p>ЗК-12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК-13. Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми та проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>КЗ-14. Здатність працювати автономно.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>СК-1. Здатність модифікувати, адаптувати та створювати нові методи і методики науково-дослідницької діяльності в галузі педагогіки вищої школи і дошкільної освіти з використанням сучасних інформаційних технологій.</p> <p>СК-2. Здатність продемонструвати знання та можливість застосування дослідницьких методів та інструментів.</p> <p>СК-3. Бути обізнаним та обговорювати поточний стан досліджень з дошкільної освіти.</p> <p>СК-4. Знати зв'язок між проблемами сьогодення та минулого в галузі освіти, дошкільної зокрема.</p> <p>СК-5. Здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових, архівних та усних) згідно з задачею, формуючи цю інформацію критично в обґрунтовану розповідь.</p> <p>СК-6. Здатність продукувати нові ідеї і розв'язувати комплексні проблеми в галузі дошкільної освіти.</p> <p>СК-7. Здатність здійснювати наукове керівництво дослідженнями здобувачів вищої освіти в галузі</p>

	<p>дошкільної освіти.</p> <p>СК-8. Здатність використовувати відповідну термінологію та способи вираження дисципліни в усній та письмовій формах рідною мовою чи іноземною.</p> <p>СК-9. Володіти такими спеціальними знаннями: виховання особистості; розвиток особистості дошкільника: соціальний, розумовий, психічний, фізичний, мовленнєвий, естетичний; зміст дошкільної освіти; сучасні освітні технології в галузі дошкільної освіти, наступність між дошкільною і початковою ланками освіти.</p> <p>СК-10. Здатність застосовувати спеціалізовані уміння та навички, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та інновацій; до критичної переоцінки вже існуючих знань і професійної практики.</p> <p>СК-11. Здатність до науково-педагогічної діяльності: планувати і організовувати освітній процес в ЗВО, використовувати сучасні педагогічні технології вищої освіти у роботі зі здобувачами.</p>
--	--

7. Програмні результати навчання

<p>Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p>	<p>ПРН-01. Знати філософську методологію (бути знайомим з аналізом найбільш загальних принципів пізнання і категоріального ладу науки в цілому), загальнонаукові принципи (відбиваються, конкретизуються на рівні загальнонаукових принципів і концепцій) і форми дослідження (знання методологічних або логіко-методологічних концепцій: системний аналіз, логічний аналіз та ін.).</p> <p>ПРН-02. Розуміти базові категорії психології і педагогіки вищої школи, методик викладання дитячої і педагогічної психології, дошкільної педагогіки і методик дошкільної освіти, суміжних та споріднених дисциплін інших циклів; володіти категоріальним апаратом вищої освіти.</p> <p>ПРН-03. Знати і розуміти теоретико-методологічні, психологічні й педагогічні підходи до вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта на всіх її рівнях: компетентнісний, особистісно-зорієнтований, комунікативно-діяльнісний, суб'єкт-суб'єктний, кредитно-</p>
--	---

трансферний, розвивальний; системний, синергетичний, діяльнісно-особистісний, компетентнісний, аксіологічний, контекстний, інтегративний.

ПРН-04. Знання іноземної мови на рівні B1 – B2 для мобільності здобувача у процесі роботи над науковим дослідженням.

ПРН-05. Володіти методикою викладання у вищій школі та особливостями керівництва науковими роботами в закладах вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта.

ПРН-06. Володіти державною літературною та іноземною мовами.

ПРН-07. Знати основні засоби науково-теоретичного та емпіричного досліджень: сукупність наукових методів, всебічно обґрунтованих та зведених в єдину систему; сукупність понять, суворо визначених термінів і пов'язаних між собою; аналіз (продуктивної праці дітей та документації педагогів; фізичного стану дітей; освітнього середовища закладів освіти потрібного рівня; рівнів розумового розвитку).

ПРН-08. Знати як окреслювати етапи науково-дослідницької діяльності дослідника; обґрунтовувати логіку наукового пошуку.

ПРН-09. Орієнтуватися в ефективних способах та прийомах вирішення комплексної проблеми.

ПРН-10. Знати педагогіку вищої школи, філософську та психолого-педагогічну літературу та методики з проблеми дослідження.

ПРН-11. Опираючись на філософську методологію та загальнонаукові принципи, будувати програму наукового експериментального дослідження та модель формувального експерименту, застосовуючи інноваційні педагогічні технології для спеціальності 012 Дошкільна освіта.

ПРН-12. Уміти складати навчально-методичні комплекси, робочі і навчальні програми дисциплін спеціальності 012 Дошкільна освіта.

ПРН-13. Вільно володіти методами інноваційних технологій, формами організацій об'єктів дослідження.

ПРН-14. Застосовувати вітчизняні та зарубіжні психолого-педагогічні концепції і теорії для розв'язання конкретних освітньо-виховних завдань дослідження.

ПРН-15. Уміти працювати з публіцистичною

	<p>літературою, з науковими посібниками, виготовляти експериментальну наочність.</p> <p>ПРН-16. Уміти створювати авторські програми щодо обраної проблеми.</p>
<p>Програмні результати науково-дослідної роботи</p>	<p>Підготовка та публікація наукових статей (кількість яких передбачена відповідними нормативно-правовими актами), монографій, науково-методичних рекомендацій, тез доповідей. Участь у виконанні бюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт (тем). Участь з доповідями на конференціях, семінарах, форумах. Впровадження результатів дослідження у виробництво та освітній процес. Підготовка і публічний захист дисертації на засіданні спеціалізованої вченої ради.</p>
<p>8. Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку докторів філософії освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта», відповідає ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр університету, серед яких доктори, кандидати наук, професори, доценти. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових, науково-метричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях</p>

	<p>різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всім науково-педагогічним працівникам, відповідно до укладених графіків, університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування не рідше одного разу на п'ять років відповідно до ст. 60 Закону України «Про вищу освіту» та ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова КМУ від 30.12.2015 р., №1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365)). Конкретні форми підвищення кваліфікації визначає ЗВО. Участь у національних та міжнародних, конференціях, симпозіумах та ін. Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 04.05.2016 року № 15/01-05). Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/0Bw9OYXqr5PIWclJuQmk4ZnhtYUU/view</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки докторів філософії освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта» відповідає ліцензійним умовам.</p> <p>Освітній процес забезпечується сучасними технічними засобами, відповідним мультимедійним обладнанням, комп'ютерами, принтерами, сканерами, методичною і навчальною літературою, довідниками, таблицями, інтерактивними дошками. Комп'ютери об'єднані локальною мережею. Студенти та викладачі мають можливість безкоштовно працювати з електронною поштою e-mail, світовою мережею Internet.</p> <p>Навчально-виховний процес з викладання фахових дисциплін забезпечений спеціалізованими лабораторіями та кабінетами: Освітньо-науковий центр соціокультурного розвитку дитини, Центр корекційно-розвивальних технологій для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, Лабораторія духовно-морального розвитку, Методичний кабінет кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи.</p>

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Забезпеченість освітньої програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 012 Дошкільна освіта відповідно до встановлених ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365)) та акредитації ЗВО, зокрема, науково-методичними комплексами дисциплін (у тому числі електронні версії); навчальною та навчально-методичною літературою, методичними рекомендаціями до проведення практичних занять, періодичною літературою та інтернет-ресурсами, словниками, Програмним забезпеченням управління освітнім процесом елементами дистанційного навчання за програмою Moodle, Забезпечення доступу здобувачів вищої освіти до Інтернет-ресурсів та використання пакетів спеціалізованих ліцензованих програм, обладнання аудиторій сучасними засобами навчання відповідає і становить 100%.

Для кожної освітньої компоненти, яка входить до освітньо-наукової програми підготовки фахівців за спеціальністю, на підставі навчального плану викладачами кафедр, що забезпечують підготовку фахівців, розробляються навчальні програми дисциплін, які є нормативними документами університету. На їх основі розробляються робочі програми, що узгоджуються рішенням профільних і випускаючої кафедр та затверджуються завідувачем кафедри.

Структурними складовими силабусу освітнього компоненту є: анотація, мета та завдання освітнього компонента, перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнім компонентом, результати навчання, обсяг курсу, політика курсу, структура курсу, методи і форми контролю, критерії оцінювання відповідно до видів контролю, рекомендована література та інформаційні ресурси.

Одним з ефективних шляхів поповнення електронної бібліотеки сучасними матеріалами є функціонування сайту кафедри, де розміщено основна та допоміжна література за профілем навчальної діяльності. Розміщення на Web-сторінках методичних матеріалів: методичних розробок за навчальними дисциплінами, матеріалів до самостійної роботи, завдань для

самоконтролю, текстів лекцій, навчальних посібників, що розроблені викладачами університету.

Під час карантину Центр освітніх дистанційних технологій Мелітопольського державного педагогічного університету (Положення про центр освітніх дистанційних технологій Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 28.12.2020 року № 33/01-05). Режим доступу:

<https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Polozhennya-pro-TSentr-osvitnih-distantsijnih-tehnologij-v-Melitopolskomu-derzhavnomu-pedagogichnomu-universiteti-imeni-Bogdana-Hmelnitskogo.pdf>) у співпраці з

директоратом інституту/ деканатами факультету/ заочним відділом/ відділом аспірантури та докторантури, кафедрами, центром ІТ та комп'ютерного дизайну, гарантами освітніх програм забезпечують проведення навчальних занять, періодичного та підсумкового (семестрового, атестації) контролів з використанням освітніх дистанційних технологій. Освітня діяльність здійснюється за допомогою комбінування ресурсів сайту Центру, інтернет-ресурсів (електронна пошта, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (MS Teams, ZOOM, Google Meet, Skype та ін.), форуми, чати тощо) та посилань на бібліотеку університету, електронні підручники науково-педагогічних працівників.

9. Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність

Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО – партнерах окремі курси, навчатися впродовж семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.

Принципи академічної мобільності визначаються законодавством України. Можливість навчатися за кількома спеціальностями або у кількох ЗВО одночасно визначається законодавством України.

Можливість національної кредитної академічної мобільності у закладах вищої освіти України (Положення № 320 про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного

	<p>педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 23.09.2019 року № 31/01-05)). Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1_9W8fsDFFToadH9J73Gup8Ki2hflh_P/view</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів/періодів навчання. Участь у міжнародній програмі з академічного обміну «Еразмус+» (Режим доступу: http://mv.mdpu.org.ua/viddil-mizhnarodnyh-zv-yazkiv/erasmus/erasmus-exchange-students/) (Положення № 320 про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (Наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 23.09.2019 року № 31/01-05). Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1_9W8fsDFFToadH9J73Gup8Ki2hflh_P/view Програми аспірантам (Режим доступу: http://mv.mdpu.org.ua/viddil-mizhnarodnyh-zv-yazkiv/programy-aspirantam-doktorantam/) Академічна мобільність: http://aspirant.mdpu.org.ua</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>-</p>

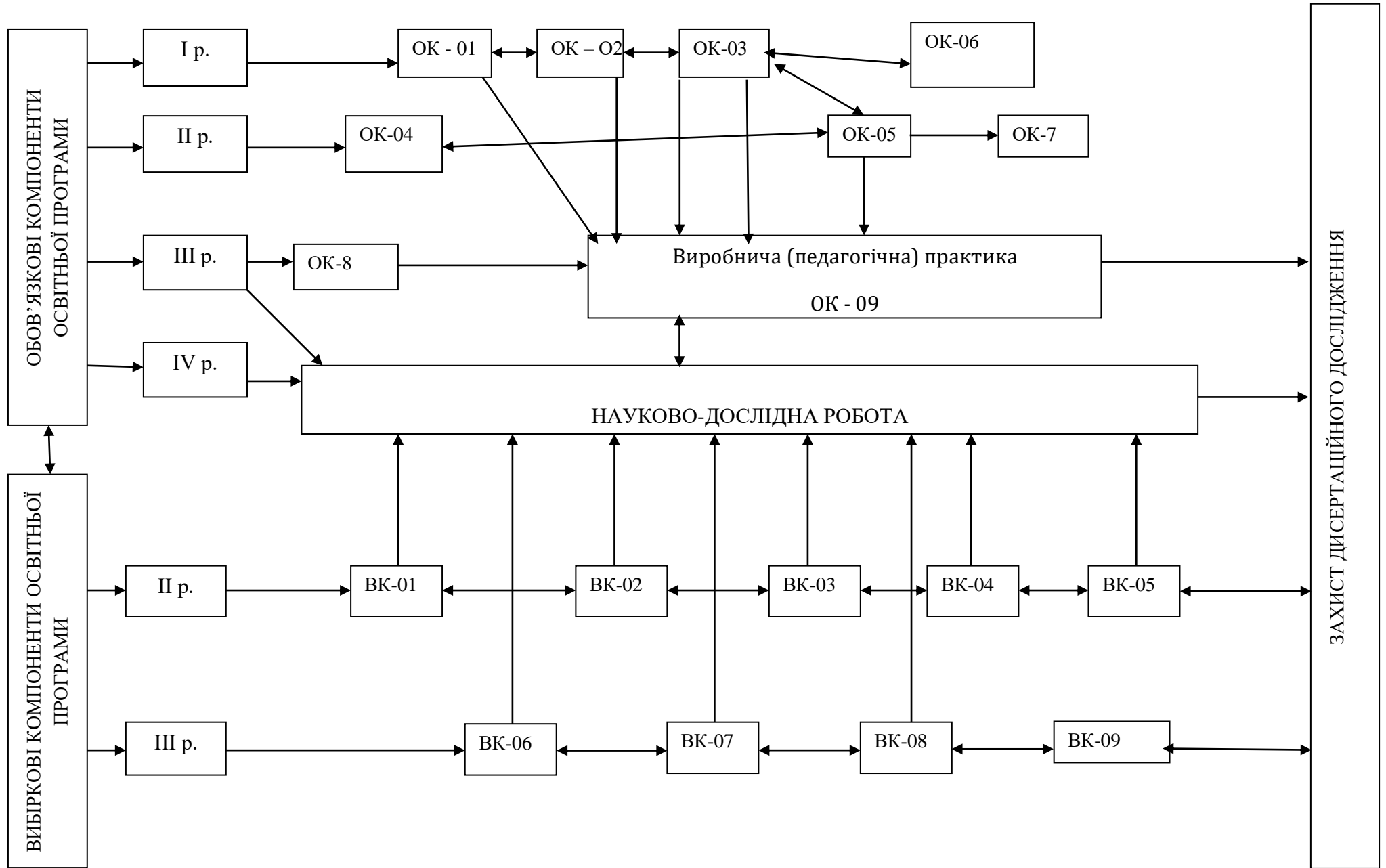

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

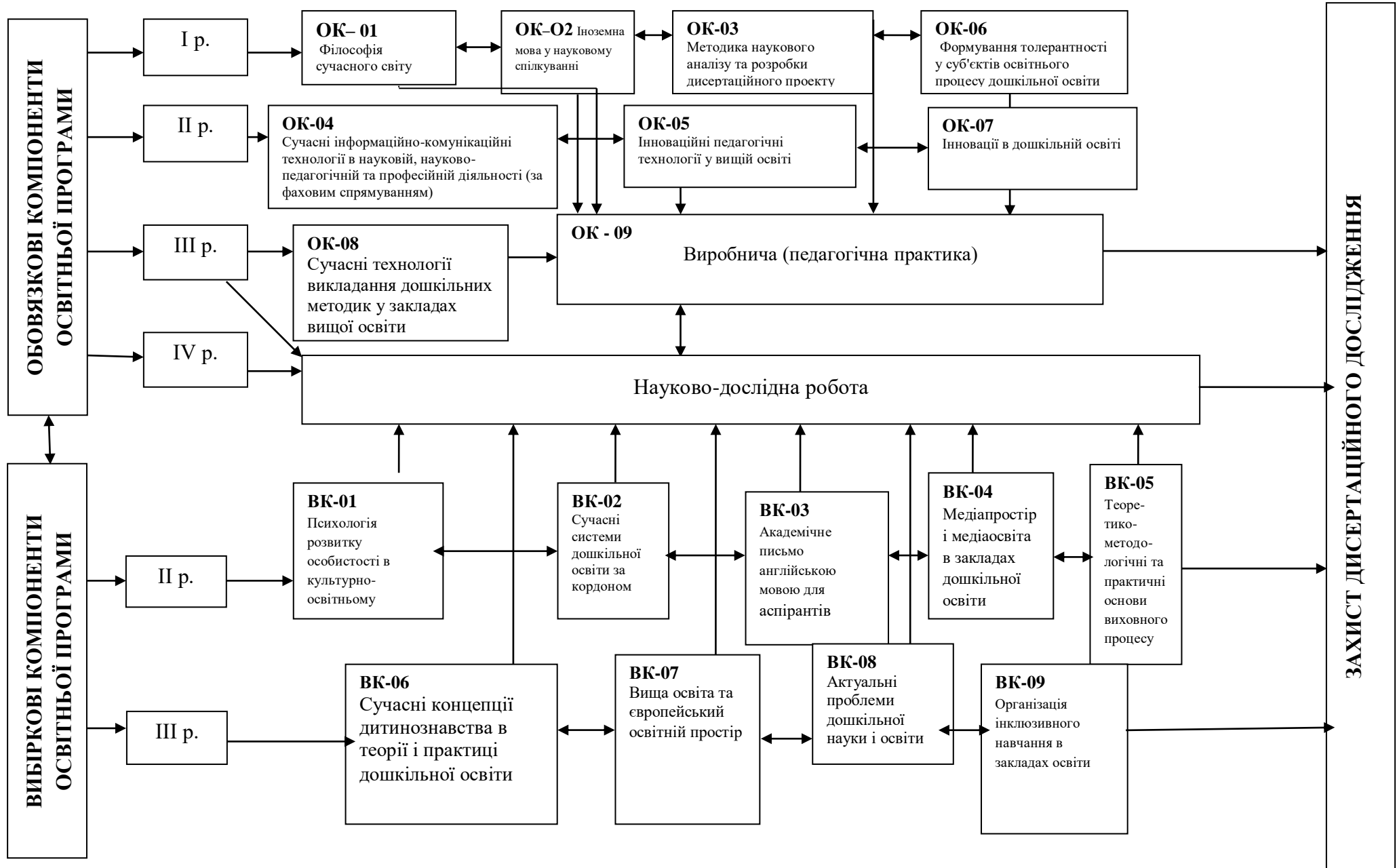
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК-01	Філософія сучасного світу	4	Екзамен
ОК-02	Іноземна мова у науковому спілкуванні	6	Екзамен
ОК-03	Методика наукового аналізу та розробки дисертаційного проекту	3	Залік
ОК-04	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в науковій, науково-педагогічній та професійній діяльності (за фаховим спрямуванням)	3	Залік
ОК-05	Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті	3	Екзамен
ОК-06	Формування толерантності у суб'єктів освітнього процесу дошкільної освіти	4	Екзамен
ОК-07	Інновації в дошкільній освіті	4	Екзамен
ОК-08	Сучасні технології викладання дошкільних методик у закладах вищої освіти	4	Екзамен
ОК-09	Виробнича (педагогічна) практика	3	Залік
Усього за обов'язковою частиною		34	
Вибіркові компоненти ОП			
(здобувач обирає дисципліни загальним обсягом 16 кредитів, у тому числі інших ОНП та рівнів)			
ВК-01	Психологія розвитку особистості в культурно-освітньому просторі	4	Залік
ВК-02	Сучасні системи дошкільної освіти за кордоном	4	Залік
ВК-03	Академічне письмо англійською мовою для аспірантів	4	Залік

ВК-04	Медіапростір і медіаосвіта в закладах дошкільної освіти	4	Залік
ВК-05	Теоретико-методологічні та практичні основи виховного процесу	4	Залік
ВК-06	Сучасні концепції дитинознавства в теорії і практиці дошкільної освіти	4	Залік
ВК-07	Вища освіта та європейський освітній простір	4	Залік
ВК-08	Актуальні проблеми дошкільної науки і освіти	4	Залік
ВК-09	Організація інклюзивного навчання в закладах освіти	4	Залік
Усього за вибірковою частиною:		16	
РАЗОМ ЗА ОСВІТНЬОЮ СКЛАДОВОЮ		50	

3. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта»

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта»

4. Атестація здобувачів вищої освіти.

Форми атестації здобувачів вищої освіти. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної наукової роботи (дисертації) на здобуття наукового ступеня доктор філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 012 Дошкільна освіта.

Вимоги до публічного захисту. Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії галузі освіти, здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, а також анотації, відгуки рецензентів, відгуки опонентів, висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційних робіт, аудіозапис та відеозапис захистів оприлюднюються на офіційних веб-сайтах відповідних закладів вищої освіти (наукових установ) згідно із чинним законодавством.

Вимоги до дисертаційної роботи. Дисертаційна наукова робота має містити результати самостійного теоретичного й емпіричного дослідження, а також бути оригінальною й творчою, мати наукову новизну та практичну значущість. Дисертаційна наукова робота перевіряється на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти й оприлюднюється на сайті ЗВО чи його підрозділу. Обсяг та структура дисертаційної наукової роботи встановлюється відповідно до Постанови КМУ №167 від 6.03.2019 р.(із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №979 від 21.10.2020 р., №609 від 09.06.2021 р.).

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ОК-1	ОК-2	ОК-3	ОК-4	ОК-05	ОК-6	ОК-7	ОК-8	ОК-9	НДР
ЗК 1	+					+			+	+
ЗК 2	+		+	+	+		+			+
ЗК 3		+								
ЗК 4			+	+	+					+
ЗК 5						+		+	+	
ЗК 6				+					+	+
ЗК 7	+				+				+	
ЗК 8		+								
ЗК 9			+	+				+	+	+
ЗК 10		+						+		
ЗК 11			+	+	+					+
ЗК 12						+		+	+	
ЗК 13	+		+	+	+	+				+
ЗК 14		+	+						+	
СК 1			+	+		+				+
СК 2	+		+	+					+	+
СК 3			+		+	+		+	+	+
СК 4						+	+		+	
СК 5			+	+			+	+		+
СК 6					+				+	+
СК 7	+		+	+					+	+
СК 8		+			+				+	+
СК 9			+			+		+	+	+
СК 10	+							+	+	
СК 11			+	+	+			+	+	+

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

	ОК-1	ОК-2	ОК-3	ОК-4	ОК-05	ОК-6	ОК-7	ОК-8	ОК-9	НДР
ПРН 1	+								+	+
ПРН 2						+	+	+	+	
ПРН 3						+	+		+	+
ПРН 4		+								+
ПРН 5			+					+	+	+
ПРН 6		+		+					+	+
ПРН 7			+	+			+			+
ПРН 8	+		+				+			+
ПРН 9	+					+	+			+
ПРН 10	+			+	+			+	+	
ПРН 11	+						+			+
ПРН 12			+				+	+	+	+
ПРН 13			+		+	+	+		+	+
ПРН 14					+	+	+	+		+
ПРН 15			+	+		+		+	+	+
ПРН 16	+		+		+		+			+

7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти докторів філософії галузі освіти освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта» спеціальності 012 Дошкільна освіта відбувається у відповідності до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького», затвердженого наказом ректора МДПУ імені Богдана Хмельницького від 03.04.2020 р. № 07/01-05 (Уведено в дію зі змінами та доповненнями наказом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від 29.01.2021 року № 03/01-05) (<https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Polozhennya-pro-sistemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-vishhoji-osviti-v-Melitopolskomu-derzhavnomu-pedagogichnomu-universiteti-imeni-Bogdana-Hmel'nitskogo.pdf>), розробленого відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» № 1556-УІІ від 01.07.2014 (стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти), та інших нормативних документів й передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення системи принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів освітнього рівня доктора філософії, науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів такого оцінювання на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти та у інформаційних виданнях;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- 5) наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі для самостійної роботи здобувачів третього рівня вищої освіти за кожною освітньою програмою;
- 6) наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені освіти та кваліфікації;
- 8) розбудови ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти і здобувачів рівня доктора філософії;
- 9) забезпечення контролю за дотриманням здобувачами ступеня доктора філософії принципів академічної доброчесності.

8. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-наукова програма

1. Професійний стандарт викладача ЗВО Наказ №610 від 23.03.2021 р. про затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-standart-na-grupu-profesij-vikladachi-zakladiv-vishoyi-osviti>
2. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
3. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceead970-518f11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
4. QF ENEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
5. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-ofeducation-isced-2011-en.pdf>; <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standardclassification-education-isced>
6. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКОГ) 2013 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/internationalstandardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailedfielddescriptions-2015-en.pdf>
7. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
8. Закон «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
9. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
10. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1324-18>
11. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
12. Національна рамка кваліфікацій – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>.
13. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
15. Постанова про присудження ступеня доктора філософії КМУ №167 від 6.03.2019 р.(із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №979 від 21.10.2020 р., №609 від 09.06.2021 р.) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>
16. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.).
17. Постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#Text>